

Maitomarkkinoiden tilannekatsaus ja kehitysnäkymät

3.6.2025

Olli Niskanen

Luonnonvarakeskus

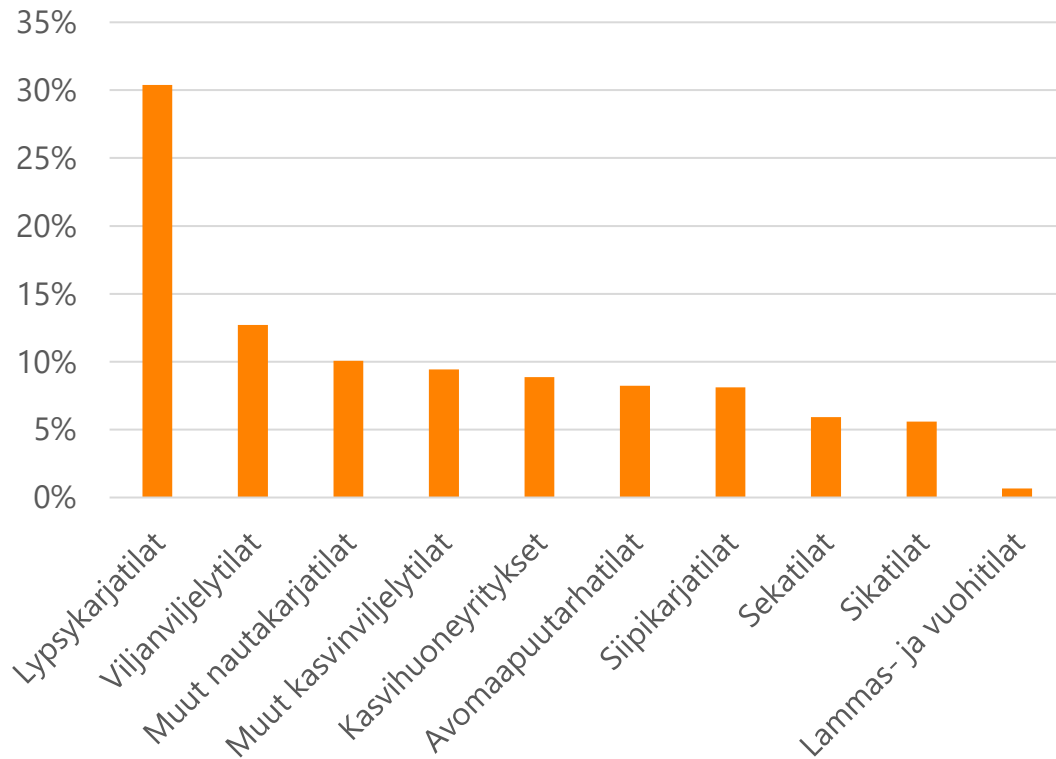

Esityksen sisällys

- Maidontuotannon merkitys maataloussektorilla
- Maidontuottajien määrä alenee – miten investoinnit kehittyvät?
- Nestemaitojen kysynnän kehitys – haaste jalostukselle?
- Ulkomaankauppa on olennainen osa maitomarkkinoita – mitkä näkymät tulevaan kehitykseen
- Erikoisteema: EU:n maitotuotteiden vienti Yhdysvaltoihin

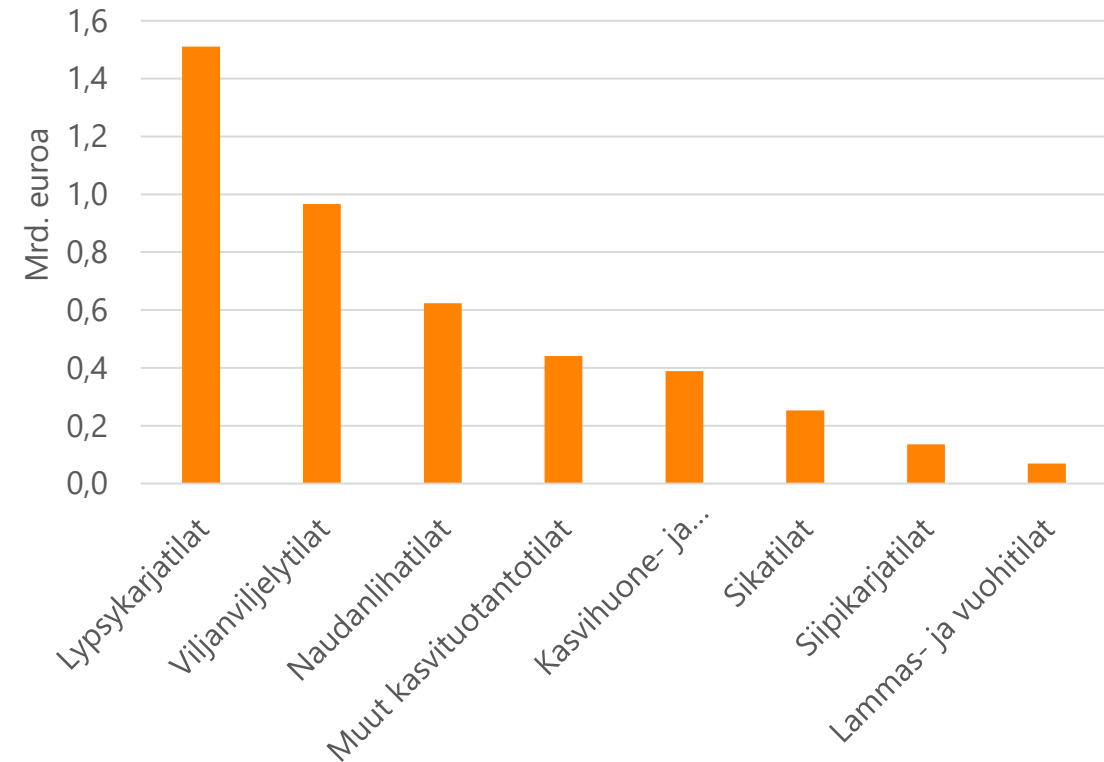
Maidontuotannon merkitys maataloussektorilla

Maatalouden tuotos tuotantosunnittain (SO-tuotos)

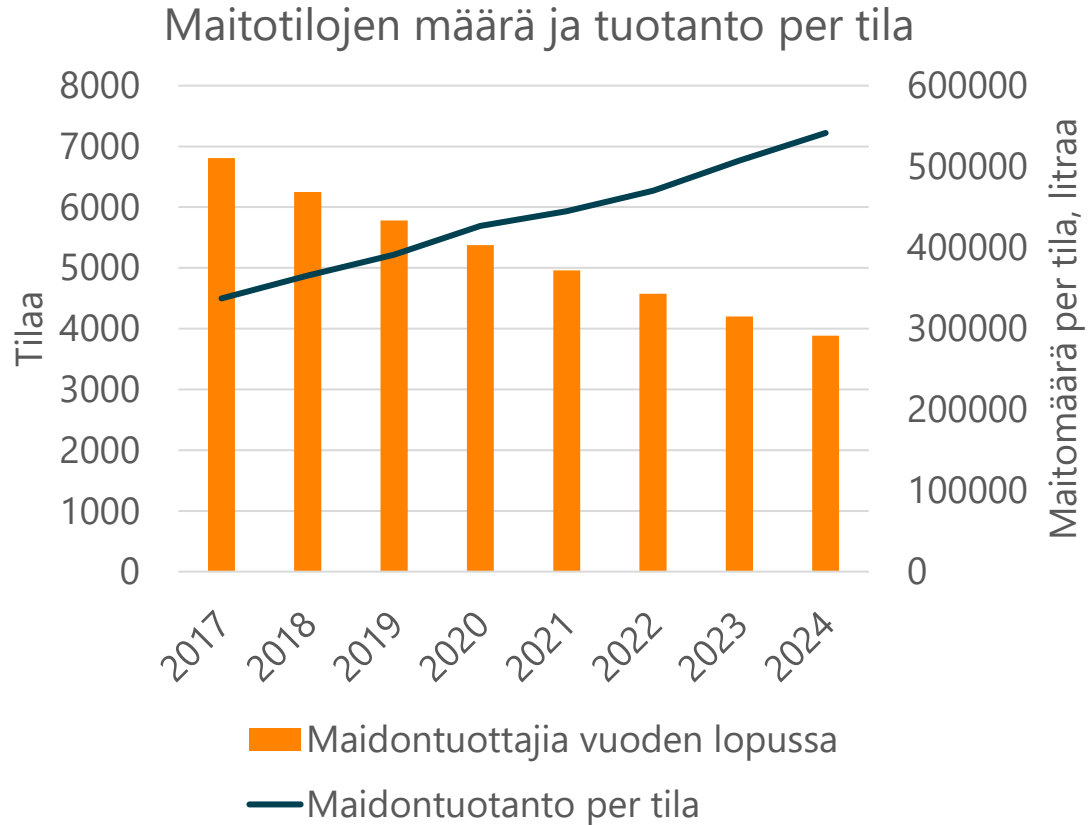
Lähde: Luke Taloustohtori

Maatalouden lainakanta tuotantosunnittain

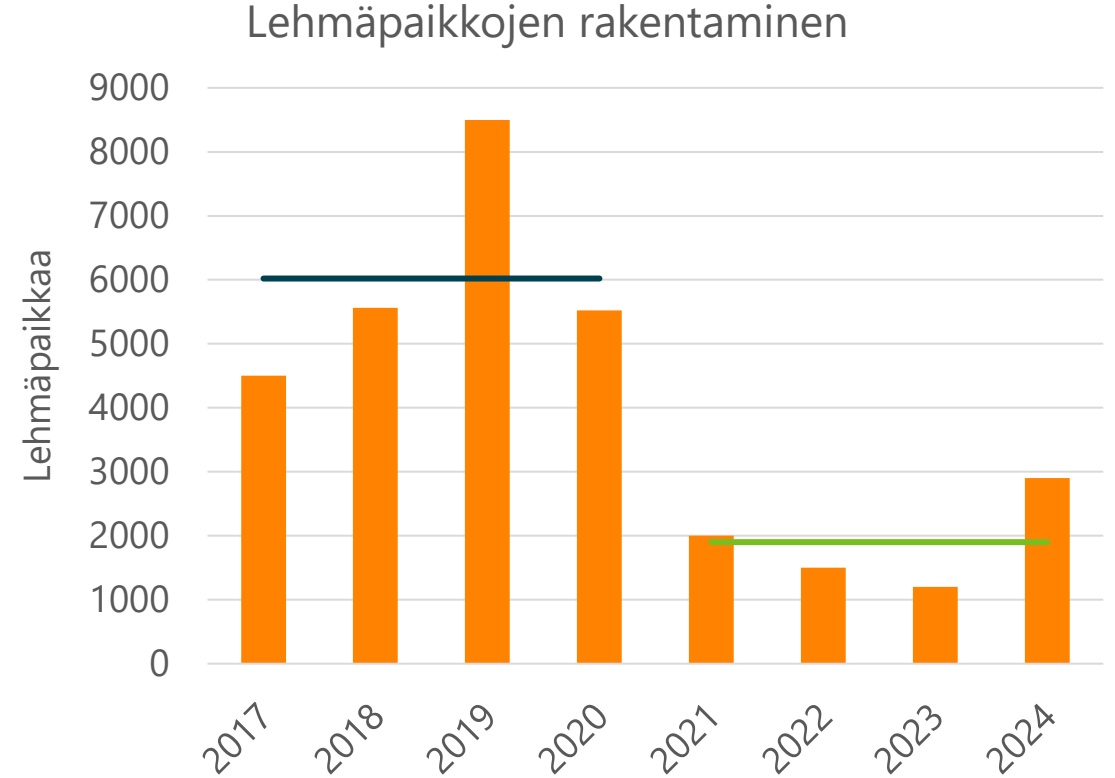

Lähde: Luonnonvarakeskus (MARTO-hanke)

Maidontuottajien tilamäärän muutos tasaista – rakentaminen viriämässä hiljaisten vuosien jälkeen

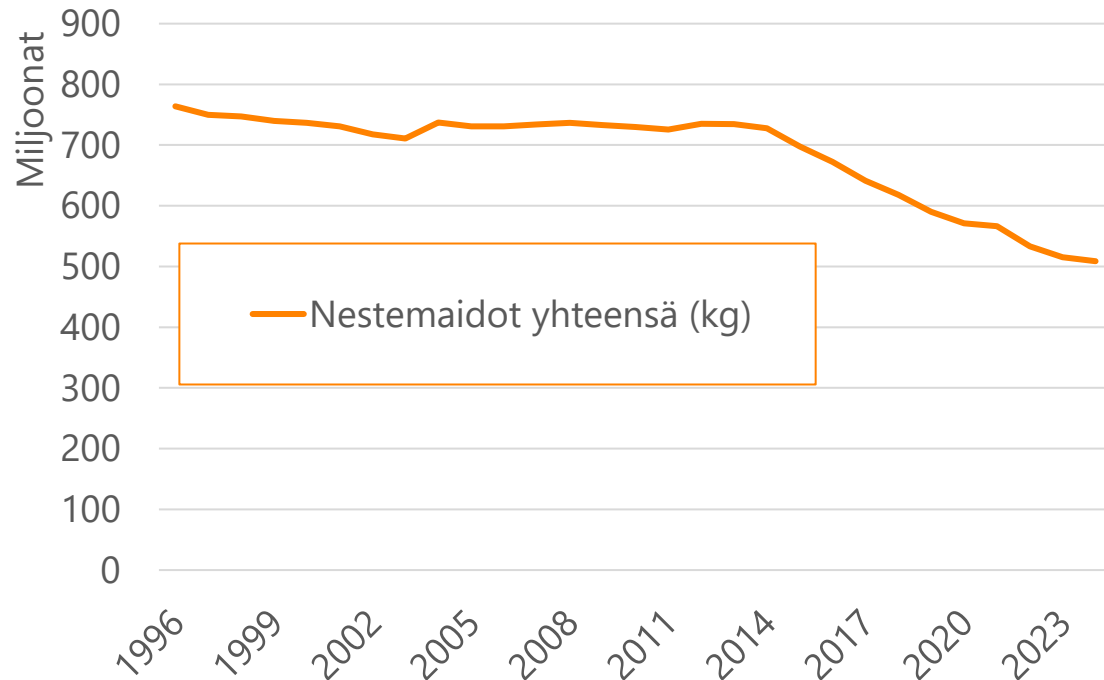
Lähde: Luonnonvarakeskus

Lähde: Ruokavirasto

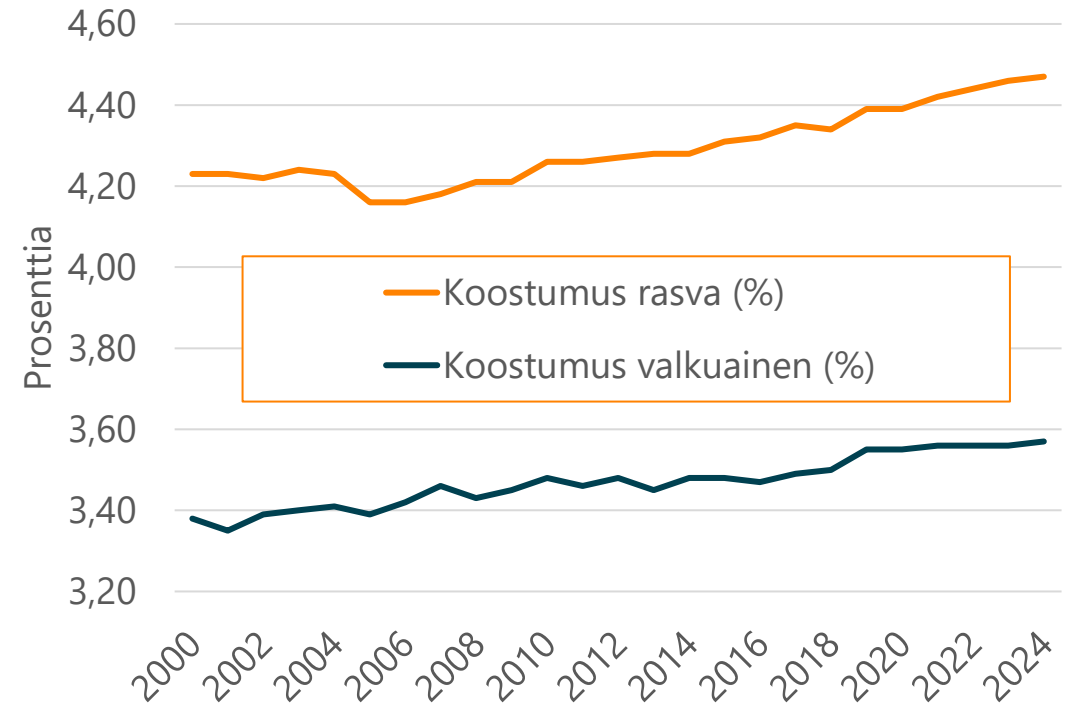
Nestemaitojen kulutus ja maidon pitoisuudet

Maitonesteiden kulutuksen aleneminen voimistui vuonna 2015

Lähde: Luonnonvarakeskus

Maidon pitoisuudet kuitenkin vahvistuneet meijereiden hintaohjauksen myötä

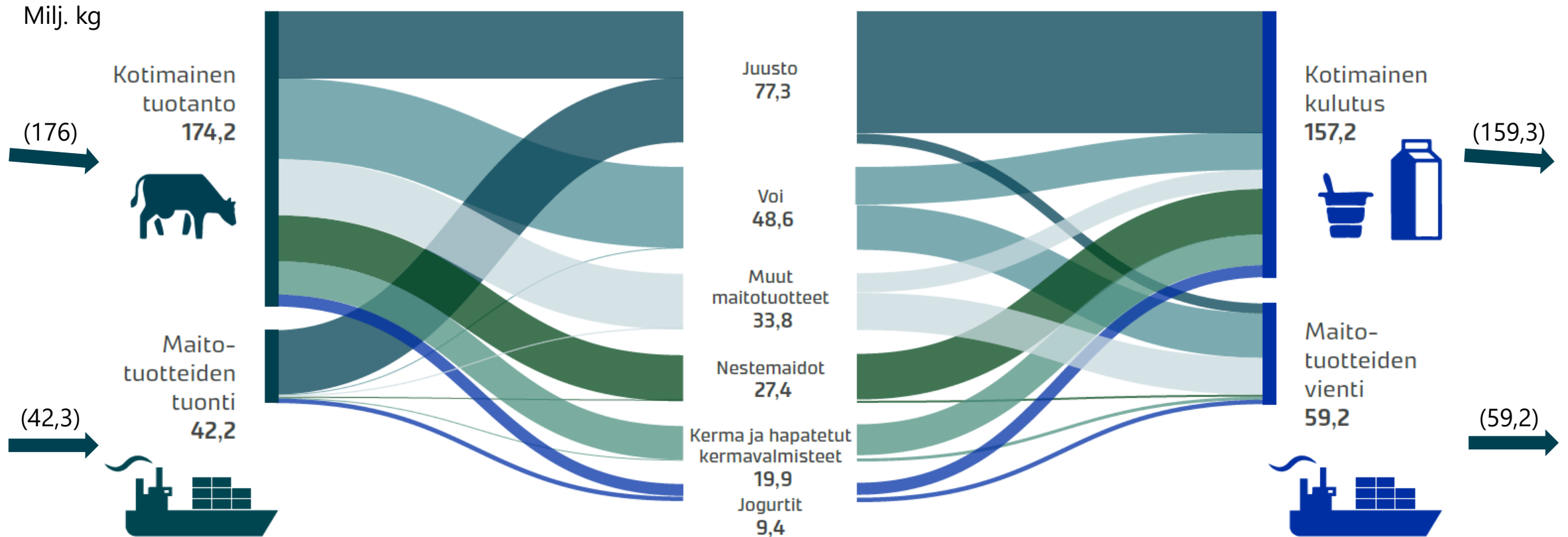

Lähde: Luonnonvarakeskus

Ulkomaankauppa on olennainen osa maitomarkkinoita -

Maitorasvan ja valkuaisen tuotanto, tuonti, kulutus ja vienti vuonna 2024, milj. kg

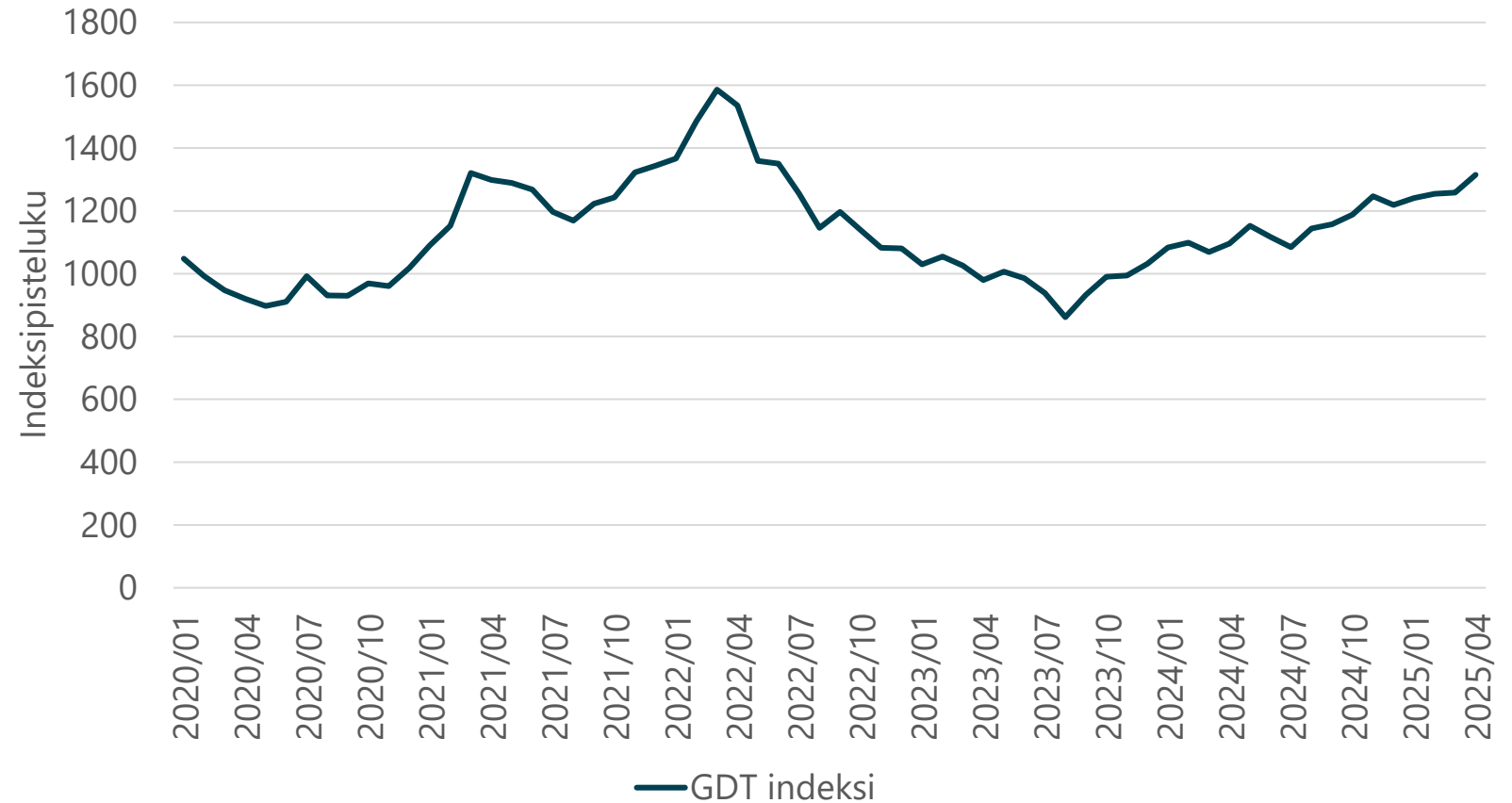
(Suluissa vuoden 2023 volyymi)

	Valkuainen	Rasva
Tuonnin osuus kotimaisesta kulutuksesta	28,6 %	25,4 %
Viennin osuus tuotannosta	33,0 %	34,8 %
Tuotannon osuus kotimaisesta kulutuksesta	106,6 %	114,5 %

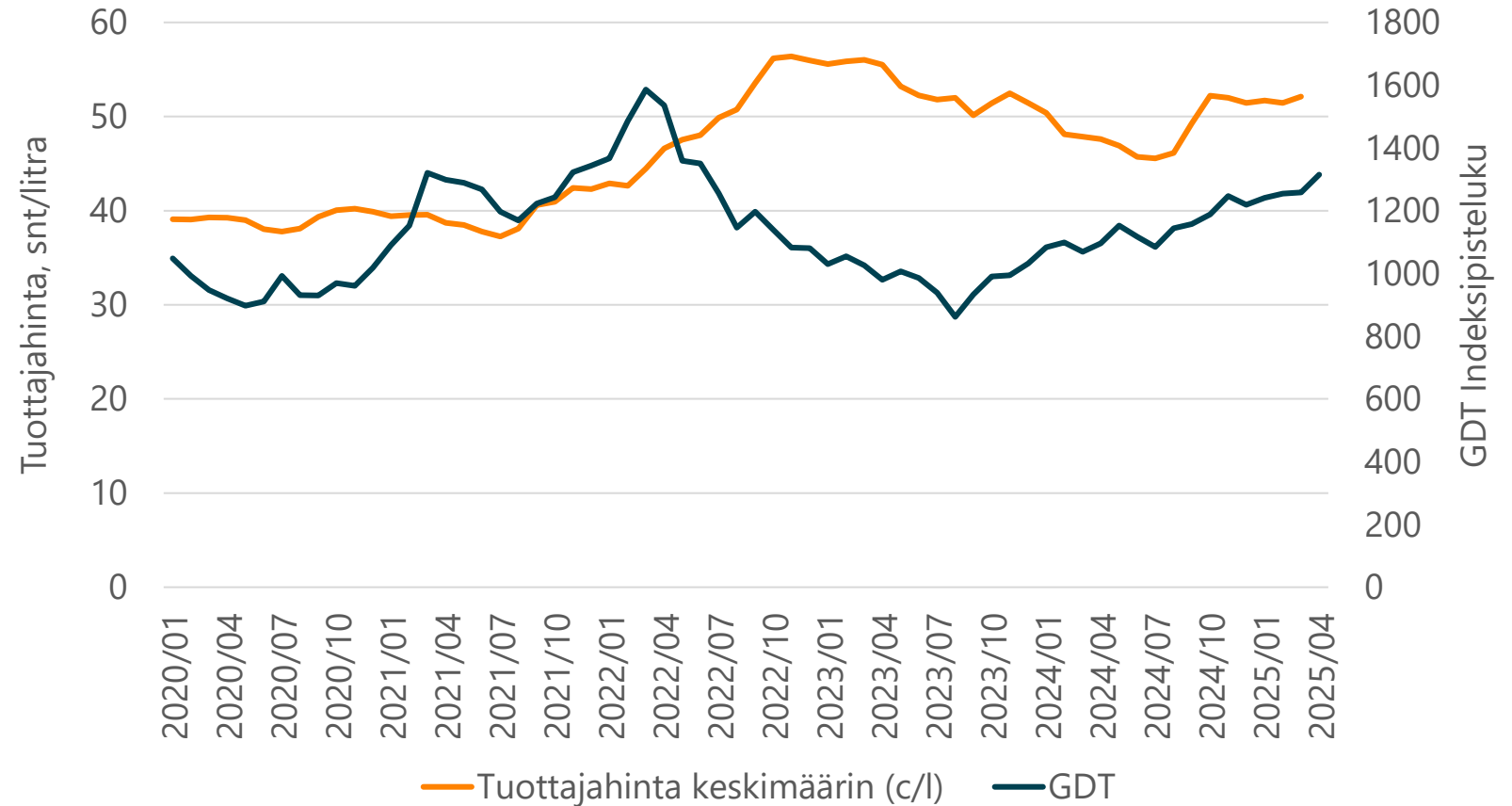
Global Dairy Trade (GDT) – huutokaupan indeksi

- Maailman maidontuotannosta vain 7 % vaihdetaan maailmanmarkkinoilla, mutta markkinahinnalla on hinnanasettajarooli paikallisilla markkinoilla
- GDT:n huutokaupassa vaihdetaan 2-3 mrd tuotteita vuosittain ja se toimii indikaattorina hintojen kehitykselle

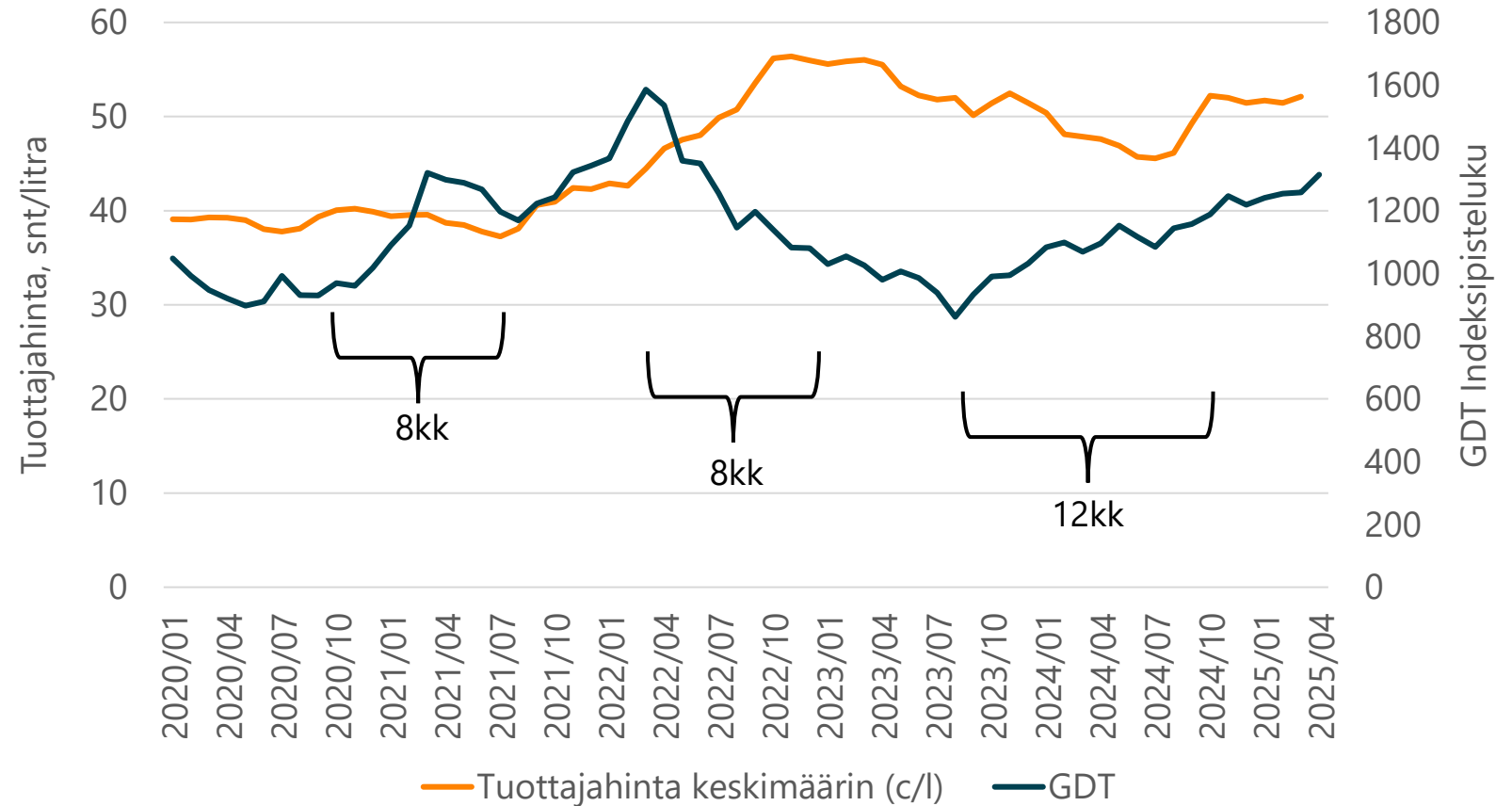
Suomen tuottajahinnan yhteys maailmanmarkkinoihin

- Markkinat ovat integroituneet - Suomessa tuotetusta maidon rasvasta ja valkuaisesta yli kolmannes menee vientiin
- Tuottajahinta reagoi kotimarkkinoiden ja viennin sopimusten ja osuuskuntien päätösten myötä
- Toisaalta EU-hintataso vaikuttaa myös kotimarkkinan hintoihin etenkin juustojen osalta

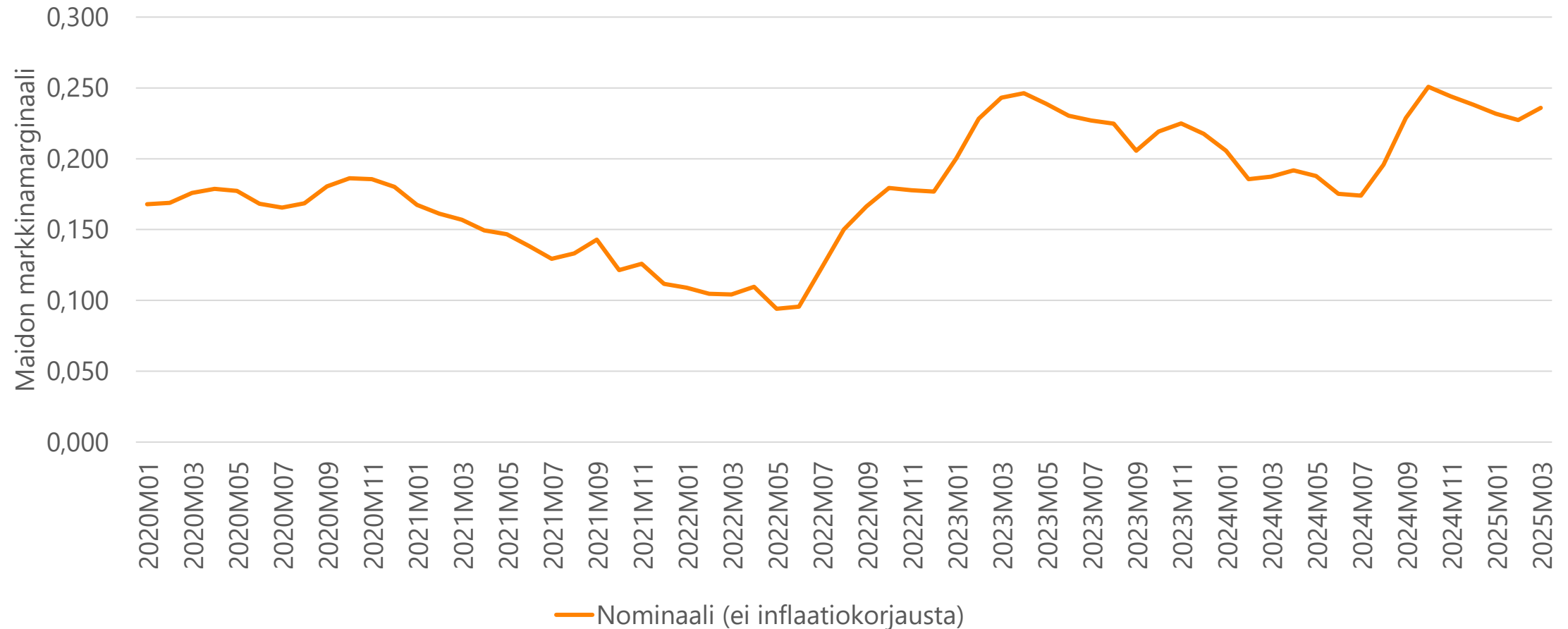

Suomen tuottajahinnan yhteys maailmanmarkkinoihin

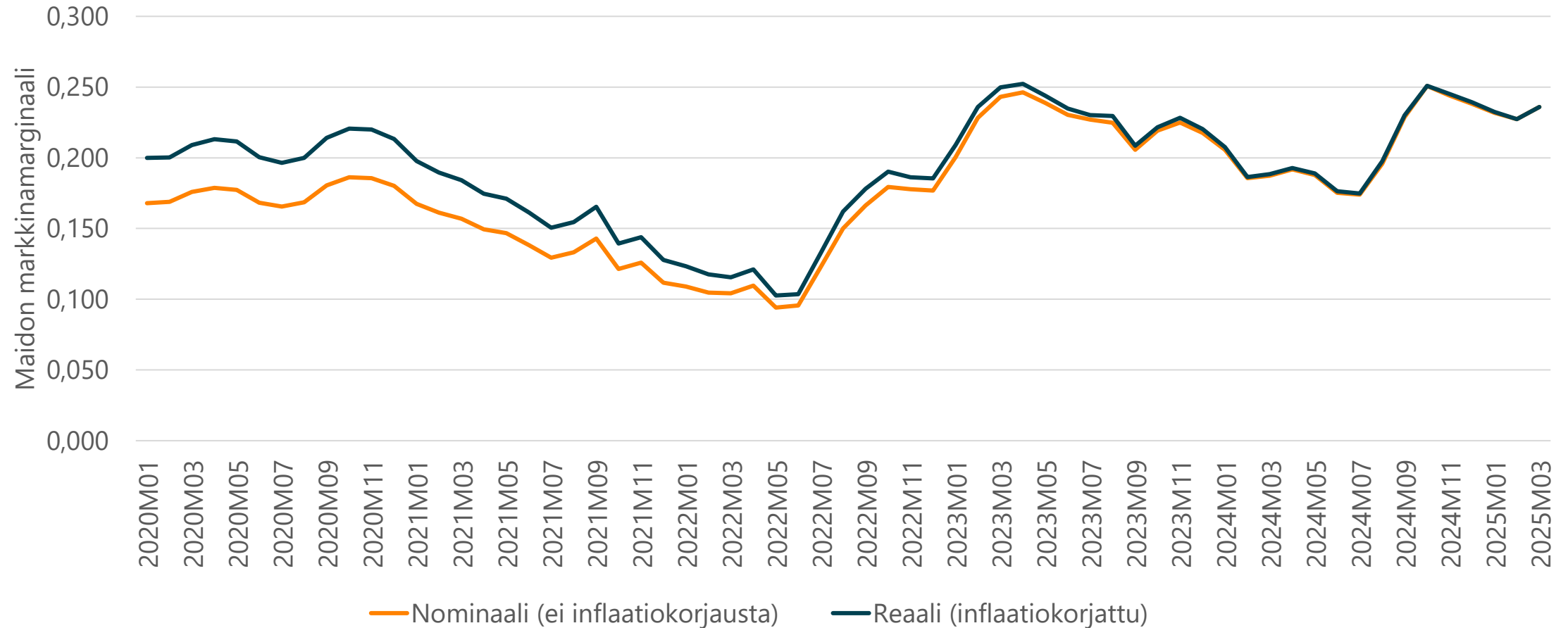
- Takavuosina markkinoilla on riittänyt turbulenssia, mutta vakaan hinnan politiikka ja sopimusten viiveet näkyvät
- Kotimarkkinan vakaus ja osuuskuntien puskurit liudentavat kulmakertoimia – jälkitilien merkitys

Maidon markkinamarginaali 3/2025 asti

Maidon markkinamarginaali 3/2025 asti

Arvio maailmanmarkkinahintojen tulevasta kehityksestä

- Maitomarkkinoita seuraava IFCN arvioi, että maailmanmarkkinahinta asettuu vuonna 2025 nykyisen tason paikkeille
- Miksi hinta ei jatkaisi nousua?
 - Maidontuotanto elpyy maailmanlaajuisesti, vaikka räjähtävää kasvua ei tapahdukaan
 - Tarjontaa saattaa syksyllä tulla odotuksia vahvempana Uudesta Seelannista, sillä tuotannon kate edellisellä sesongilla oli odotettua paremmalla tasolla. Sääriippuvaisesta tuotannossa epävarmuus
 - Kiinan tuontimäärissä epävarmuuksia, arvio tällä hetkellä että tuonti tulee olemaan hieman vahvempaa kuin viime vuonna. Haasteena ovat kaupan esteet ja lisääntyvä epävarmuus globaalista kaupasta

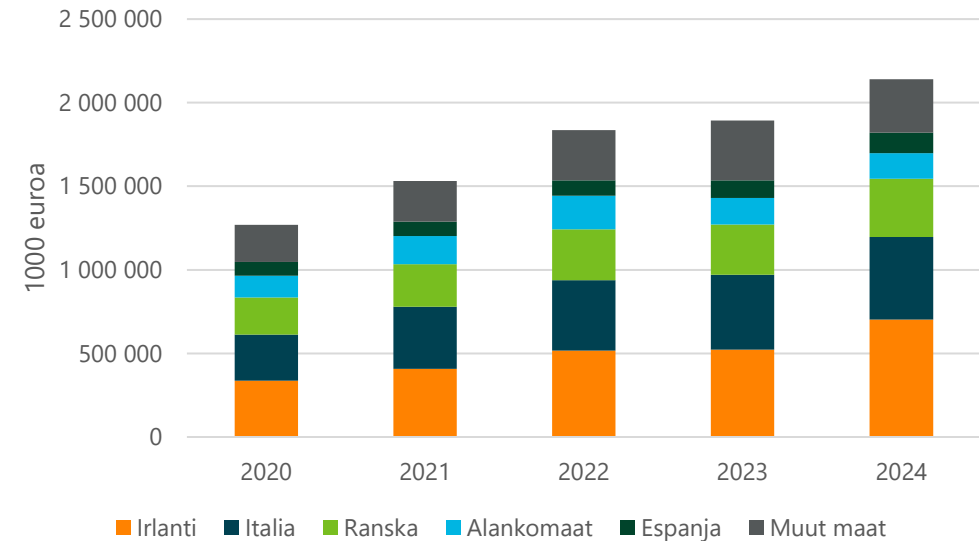
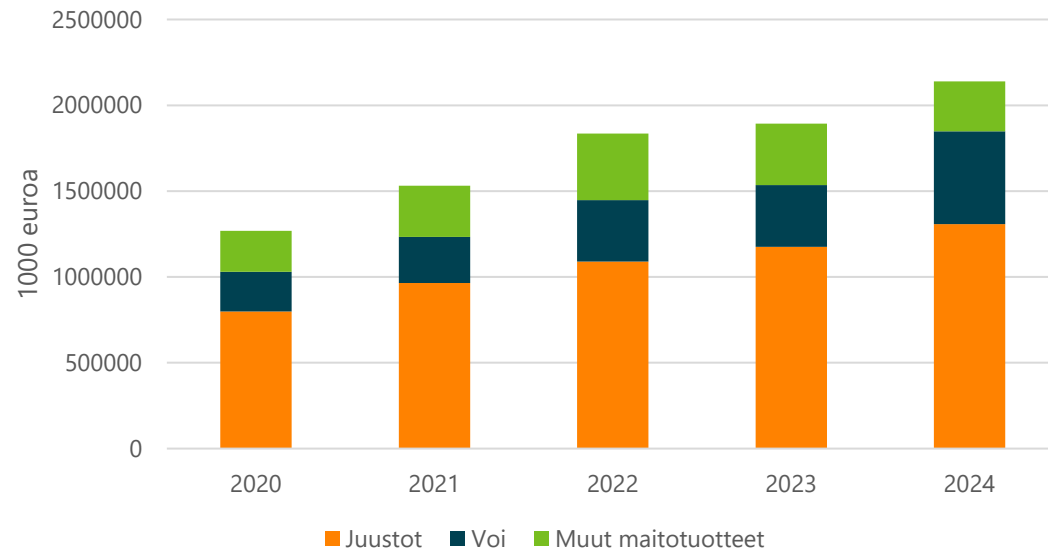
Erityisteema: EU:n maitotuotteiden vienti USA:an

USA:n osuus EU:n maitotuotteiden viennistä

- 10,9 % arvosta
- 4,2 % määrästä

Irlanti, Italia, Ranska, Alankomaat ja Espanja
vastaavat 85 % viennistä

- Irlannin vienti 70 % voita
- Muiden maiden viennissä juustot arvokkain

	0405 Voi	0406 Juustot
2024	343 224 kg	2 279 083 kg
2023	361 339 kg	1 974 545 kg
2022	362 304 kg	2 568 000 kg
2021	394 201 kg	2 751 883 kg
2020	713 005 kg	2 461 412 kg

Johtopäätökset

- Tilamäärän rakennekehitys etenee tasaisesti – investointimahdollisuuksia olemassa
- Maitonesteiden kysynnän aleneminen haastaa jalostusta
- Tarjonta ja kysyntä ovat melko vakaita – lievä kotimarkkinakulutuksen aleneminen edellisvuoteen nähden
- Maailmanmarkkinoiden liikkeet välittyvät tuottajahintoihin asti, mutta strategian mukaisesti viiveellä
- Vuodelle 2025 odotettavissa hyvä kannattavuus – mikäli tuotantopanosten hinnat kehittyvät maltillisesti
- USA on tärkeä markkina EU:n maitotuotteille, erityisesti juustoille

Kiitos!

olli.niskanen@luke.fi

